Nieuwe populatie en vondst eerste larvenhuidje van Donkere waterjuffer *Coenagrion armatum*

Op vrijdag 13 mei 2005 werd tijdens een telling van de Noordse winterjuffer *Sympecma paedisca* door Jaap Bouwman, Tim Termaat en Dick Groenendijk van De Vlinderstichting in de Weerribben door eerst genoemde op een nieuwe locatie een populatie van de Donkere waterjuffer gevonden.

De plek ligt op ongeveer een kilometer afstand van de dichtstbijzijnde bekende populatie. Zoals op alle tot op heden bekende vliegplaatsen ging het opnieuw om een verlandend petgat met kniediep water en een rijke begroeiing van ijl riet en lisdodde in helder water. Op de vliegplaats was de Donkere waterjuffer relatief talrijk. Tijdens een uurtje zoeken vonden we enkele tientallen dieren waaronder diverse vrouwtjes en tandems. Dat hier sprake was van een al langer bestaande populatie bleek vervolgens uit de vondst van een larvenhuidje van *Coenagrion armatum*. Voor zover bekend is dit het eerste huidje van Nederland (zie foto hiernaast).

Het huidje zat enkele centimeters boven de waterlijn op een rietstengel. In het veld vielen de verdikte randen en de stompe uiteinden van de lamellen al op. Vooral de verdikte randen zijn een belangrijk kenmerk. In Nederland delen alleen de Maanwaterjuffer *C. lunulatum* en de Speerwaterjuffer *C. hastulatum* dit.

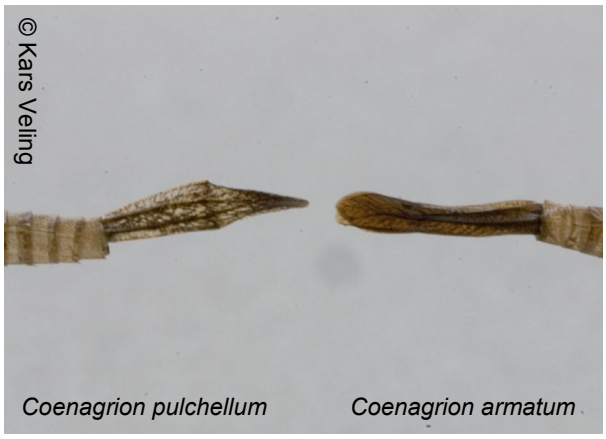

Met behulp van de determinatiesleutel van Heidemann & Seidenbusch (Die Libellenlarven Deutschlands) kon het huidje thuis vrij gemakkelijk gedetermineerd worden. De zesdelige antenne, het brede en iets ingedeukte mentum en de zwarte wratjes op de achterkop waren allemaal kenmerken die de determinatie verder ondersteunden.
Op bijgaande foto zijn de lamellen van het huidje vergeleken met de lamellen van de in de Weerribben gelijktijdig vliegende, maar veel talrijkere Variabele waterjuffer *C pulchellum*. Deze soort heeft veel puntiger lamellen en mist de verdikte randen. Bovendien zie je heel vaak een zwart streepje halverwege de lamellen bij deze soort, iets dat bij het huidje van de Donkere waterjuffer ook ontbreekt. Het huidje is opgenomen in de collectie van Dick Groenendijk. Met dank aan Kars Veling voor het fotograferen en drukklaar maken van de foto's.

Dick Groenendijk
Jaap Bouwman